

EL CATALANISME POLÍTIC HA ARTICULAT UN DISCURS POTENT PER ASSOCIAR IMMIGRACIÓ I PROGRÉS SOCIAL I NACIONAL

Nouvinguts avui, patriotes demà si hi ha nació republicana

ACN / XAVIER VALLBONA

JOAN TARDÀ és diputat al Congrés

Pel que fa a com encarar el fet migratori, espanyols, tant la dreta com l'esquerra, i catalans ho veiem diferent. Cert que, com que les lleis del funcionament de l'economia capitalista constitueixen les parets mestres de totes les societats del primer món, les diferències són exclusivament de caràcter polític, però hi són.

Contràriament al nacionalisme espanyol, el catalanisme polític ha articulat un discurs potent per associar immigració i progrés social i nacional, però també és cert que ha romàs permanentment una certa percepció del risc que suposa per a la desnacionalització i el retrocés de la llengua.

Oportunitat o problema, doncs? El fet és que el catalanisme polític sempre s'ha vist obligat a col·locar el fet migratori al capdamunt d'allò que només es pot metabolitzar a través de l'acció. A Espanya, en canvi, si més no fins al dia d'avui i mentre no se'ls aguditzin conflictes somorts de caràcter cultural/religiós, etc., mai no han tingut cap necessitat d'interioritzar el fenomen, tot limitant-se a gestionar-lo i prou.

D'aquí ve el discurs profund de la

Des de l'esquerra espanyola es retreu al republicanisme estar segrestats per la cultura de la contestació

Catalunya terra de pas i cruïlla de cultures (Vicens Vives), d'aquí ve la voluntat de fer convergir catalanisme i integració (des de Francesc Layret a Jordi Pujol passant per Paco Candel). D'aquí ve la convergència entre independentisme i patriotisme social tan ben encunyada per Carod-Rovira.

La sorpresa socialista

Tinc present la sorpresa amb què els diputats socialistes van rebre l'any 2004 la primera intervenció del primer Grup parlamentari republicà d'ençà la República. Concretament, una interpel·lació sobre immigració per tal de reclamar una modificació de la Llei d'estrangeria del PP, exigir competències en matèria d'immigració i reclamar recursos per acollir els nouvinguts. L'esquerra espanyola esperava dels republicans que ens estrenéssim amb reivindicacions de les que anomenen «nacionalistas», ignorants de

l'adn de la catalanitat (el que som) i del catalanisme (el que volem ser).

Aleshores ens en vam sortir només a mitges. El PSOE no es va atrevir a tocar la llei d'Aznar, però els vam arrencar la creació d'un Fons Econòmic per dotar les CA (recursos repartits en proporció al nombre d'immigrants empadronats), que s'ha mantingut fins avui. Altrament, vam donar ple suport a la regularització de 800.000 persones nouvingudes que treballaven sense cotitzar i, finalment, hem tingut una actuació decidida en el debat de la Llei d'estrangeria aprovada fa uns mesos per guanyar drets per a les persones immigrades i fer respectar l'Estatut.

Però des de l'esquerra espanyola s'ha retret al republicanisme estar segrestats per la cultura de la contestació. Com és —se'ns deia— que, si heu fet millorar la Llei d'estrangeria presentada pel ministre Corbacho, no heu votat sí al text? Per què convertiu les vostres demandes en favor del sufragi en imprescindibles? Per quina raó feu cavall de batalla de la modificació del Codi Civil espanyol perquè un nouvingut no hagi d'esperar deu anys per sol·licitar la nacionalitat espanyola? Arran de què toca a vosaltres de posar com a condició per legitimar la llei haver de negar l'ampliació fins a 60 dies de les persones irregulars en els centres d'internament, si la Directiva europea ho permet?

LA NACIÓ DE LA IGUALTAT

» Ignoro com seria la legislació d'immigració catalana si fóssim un Estat sobirà, però com que vivim encotillats per la Constitució espanyola, no val que se'ns exigeixi que actuem com si fóssim una comunitat sobirana. Per a la catalanitat, per raons històriques, els reptes són distints i més costeruts. De fet, per sortir-nos-en nacionalment (d'aquí la transcendental aportació d'Esquerra en la configuració del Pacte Nacional, la Llei d'acollida i el blindatge legislatiu de la immersió lingüística via LEC) només ens tenim a nosaltres mateixos, és a dir als qui ja som ciutadans de ple dret, als qui viuen amb nosaltres però encara no els tenen reconeguts i als qui encara no han arribat. Per construir la nació del segle XXI, la de la igualtat radical en els drets, cal no tenir por al vertigen que en algun moment pugui generar la llavor dels Anglada, no fer cap pas enrere convençuts que l'assumpció sense complexos de les incerteses d'avui són la garantia de l'èxit de demà. Fer-ho possible li correspon al republicanisme, per la trajectòria i perquè té prou discurs de modernitat per ser el calçador per a la consciència política i nacional dels nouvinguts.

ELS AJUNTAMENTS I LES POLÍTIQUES D'ACOLLIDA A LA NOVA IMMIGRACIÓ

El món local fa els deures del govern espanyol

Les competències en Immigració pertanyen a l'Estat però són els ajuntaments els que han de fer-hi front per garantir la cohesió

POL PAGÈS

A casa nostra no podem entendre el procés d'incorporació de més d'un milió de persones nouvingudes en els darrers 20 anys sense el gran paper que han tingut els ajuntaments. Un cop més, aquests han demostrat ser l'administració que toca més de peus a terra a l'hora de fer polítiques públiques, la que coneix perfectament la situació social i la més assenyada i equànime a l'hora de prendre'n decisions en conseqüència. Si aquest país té avui garantida la cohesió social és per la gran tasca dels nostres alcaldes i regidors, que ho han aconseguit a base d'esforç i de solucions molt sovint imaginatives (i amb la bona tasca de la Generalitat de Catalunya) que han permès corregir parcialment l'abandó en aquesta matèria tan important que pateixen les administracions catalanes per part del govern espanyol.

Espanya no fa els deures

Tot i que les competències en matèria d'immigració són seves, l'Estat espanyol no ha respost davant les noves necessitats que s'han generat. En pocs anys un gran volum de ciutadans han arribat a la nostra terra per instal·lar-se, viure i treballar-hi i el govern espanyol ha estat incapaç de destinar els recursos necessaris per acollir-los perquè aquest xoc no perjudiqués ni els autòctons ni els nouvinguts. A més a més, les polítiques que ha aplicat no han sigut gens efectives i en molts casos fins i tot han estat contradictòries.

La importància de la cohesió social

Un país que no està cohesionat socialment difícilment es podrà construir nacionalment, per això, l'acollida de la immigració en base a uns drets i deures universals i amb la llengua i cultura catalanes com a elements comuns, és el punt de partida per construir un país que vol Estat propi.

Habitatges de Can Garcia, a Manlleu. Un exemple de barri on hi viu un percentatge molt alt d'immigrants i on és important que els ajuntaments hi facin polítiques d'inclusió i cohesió.

ACN / MARC RIERA

LA GUILLOTINA

La Guissona del segle XXI

» A data d'avui Guissona té empadronades 6.330 persones i d'aquestes, gairebé un 49% són foranes. L'augment ha estat excepcional si tenim en compte que als anys 90 la vila tenia uns 2.900 habitants. A efectes pràctics aquest augment ens ha fet trontollar una mica tot el que són serveis i instal·lacions municipals, quedant-se petites o necessitant-ne de noves. Quant a la convivència ciutadana, s'han endegat diversos projectes per assolir una harmonia i interrelació de la comunitat autòctona i la resta de les més de 40 nacionalitats diferents. L'Ajuntament ofereix al nouvingut una sèrie d'eines per facilitar la convivència com els agents d'acollida, les classes de català a la Biblioteca, servei de traducció, sessions d'acollida, tríptics informatius, a més d'altres projectes puntuals. Els tres eixos principals en què treballem són l'acollida, la igualtat i la sensibilització.

Josep Cosconera
Alcalde de Guissona

LA GUILLOTINA

Caminant cap a la interculturalitat

» Actualment els ciutadans d'origen estranger representen el 28% de la població canareva, i procedeixen majoritàriament de l'Europa de l'Est i del Marroc. L'Ajuntament d'Alcanar, conscient que l'acció transformadora exercida pel fenomen migratori sobre el municipi incideix en tots els àmbits de la vida en societat, porta a terme diferents tipus d'accions destinades a millorar la convivència, entre les quals es troba la Mostra Intercultural, un espai de trobada i convivència amb el qual es pretén fomentar la interrelació i l'apropament envers les diferents cultures que conviuen al municipi, i de la qual ja se n'està preparant la tercera edició. L'organització d'aquesta Mostra és possible gràcies a la col·laboració d'algunes entitats del municipi i de ciutadans i ciutadanes de diferents nacionalitats.

Alfons Montserrat
Alcalde d'Alcanar

LA GUILLOTINA

Pla local d'acollida de Castelló d'Empúries

» A Castelló d'Empúries hi conviuen avui veïns de 73 països, una convivència evident entre llengües, cultes religiosos i tradicions i valors culturals diferents. El percentatge d'immigració és del 50,79%, essent la quantitat de població d'origen estranger de països de la UE similar al de la resta de continents. Davant d'això, hem hagut d'establir polítiques a favor de la convivència i la cohesió socials. Hem dissenyat el Pla Local d'Acollida fonamentat en la idea que l'arribada d'aquests nous ciutadans és un dels moments clau, tant per a les persones que vénen com per a la població que els acull. Facilita la informació i el coneixement sobre el municipi i el país, promou més cohesió, més participació i més respecte amb la diversitat cultural i social. L'objectiu és clar: volem que puguin desenvolupar-se autònomament al més ràpidament possible en la societat que els rep.

Salvi Güell
Alcalde de Castelló d'Empúries

PACTE NACIONAL PER A LA IMMIGRACIÓ

L'agenda és la integració

ORIOLO AMORÓS és secretari per a la Immigració de la Generalitat de Catalunya

L'arribada d'un milió de nous catalans i catalanes d'origen estranger en pocs anys ha provocat uns canvis als nostres carrers, barris, pobles i ciutats amb pocs precedents a la resta d'Europa. Per la intensitat d'entrades viscuda, pel curt període de temps en què s'han produït, per l'heterogeneïtat de procedències i, alhora, per l'absència de friccions importants, tot i que cal reconèixer que de conflictes també n'hem tingut. El flux s'ha aturat però els que han vingut es queden. És ara, doncs, quan hem de posar tots els esforços per garantir que el procés d'integració i adaptació es desenvolupi amb èxit.

Amb el Pacte Nacional per a la Immigració la societat catalana s'ha reconegut com una societat plural i diversa, on la immigració ha vingut per quedar-se i l'agenda en polítiques migratòries té, per tant, un punt central: la integració. Integració entesa com un procés bidireccional on la societat d'acollida ha de fer un pas per apropar-se a qui arriba i, aquest, també ha de fer un pas per adaptar-se al país que l'acull. Una integració que, com diu el Pacte, ha de donar lloc a una cultura pública comuna, entesa com l'espai compartit de comunicació, convivència, reconeixement i participació de la nostra societat per tal que la nació catalana continuï sent el referent de tota la població que hi viu i hi treballa.

La Llei d'acollida

Durant el primer any d'aplicació de l'acord hem centrat els esforços en la concreció de la futura Llei d'acollida. La Llei vol ser una caixa d'eines perquè les persones novinguades siguin més autònomes. Serà una gran actuació de formació d'adults en llengua catalana, coneixement del mercat de treball i de la societat d'acollida. Al Pacte demanàvem noves competències per a la Generalitat pel que fa a l'acreditació de la integració en dos moments claus per a qualsevol persona estrangera: l'arrelament social i l'accés a la nacionalitat. I en la recent reforma de la Llei

d'estrangeria ho hem aconseguit. Hem iniciat un programa nacional d'alfabetització en català a més de 60 municipis d'arreu de Catalunya, perquè a la societat de la informació no hi pot haver analfabetisme i perquè així es contribueix a l'èxit escolar dels seus fills i filles.

Hem aconseguit la competència, inclosa en el nou Estatut, que ens permet tramitar les autoritzacions inicials de treball i, amb la inspecció de treball, perseguir l'economia submergida. La gestió del mercat de treball és la nostra gestió de fronteres. Hem establert de forma pionera circuits integrals d'acollida, en col·laboració amb els ens locals, per a la immigració familiar (que seran pràcticament les úniques entrades que tindrem en els propers anys).

El català: llengua comuna

I mentrestant, apliquem una política lingüística entesa com a política social, d'igualtat d'oportunitats i de cohesió. Hi ha 350 entitats de persones migrades al Principat que fan cursos de català per als seus associats, impulsem els cursos de reforç i aprenentatge de català a l'estiu per als alumnes novinguts i a la Llei d'acollida definim per primer cop, en un text jurídic, el català com a llengua comuna. Ser llengua comuna és important. Volem espais d'interacció entre persones de diferents cultures i això només és possible si existeix un espai comú per a aquesta interacció. I aquest és el català.

Que tothom també sigui català

El nostre model es basa en governar el fet migratori des de la legalitat, en relació amb el mercat de treball, evitar la competència pels serveis públics i entendre la convivència com un equilibri entre diversitat i cohesió. No demanem a ningú que deixi de ser qui és, però sí que demanem a tothom que sigui, també, català. Cal aprofitar allò positiu que ens pot donar la diversitat i cal, al mateix temps, bastir una cultura pública comuna basada en els drets humans, la igualtat entre homes i dones, els drets i els deures que estableixen les lleis democràtiques i la cultura i la llengua catalanes com a llengua que compartim els que, a més, parlem 250 llengües diferents.

Amb el Pacte Nacional la societat catalana s'ha reconegut com a plural i diversa

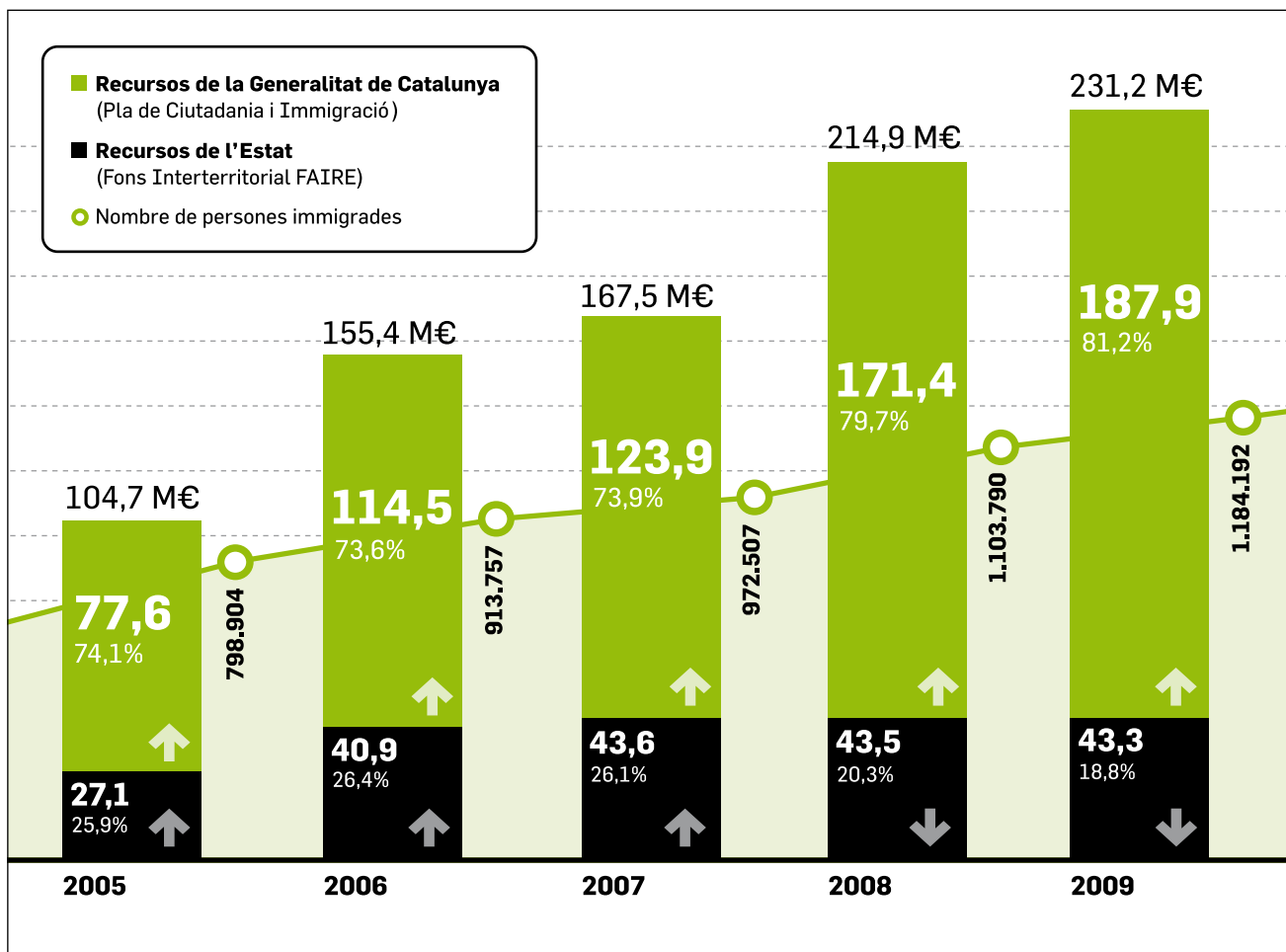
SABIES QUE...?

» El 1900 la població del Principat de Catalunya rondava els 2 milions de persones. Les onades migratòries dels anys 20 van fer créixer la població fins als 3 milions, i les grans onades dels anys 60 i 70 van deixar un total de població a Catalunya de 5 milions d'habitants. Anys després, durant els anys 80, s'arribaria

als 6 milions, xifra que va originar un conegut eslògan, i les noves onades migratòries dels anys 90 i 2000 han convertit el Principat en un territori on hi viuen 7,5 milions de persones. En aproximadament un segle la població s'ha multiplicat gairebé per quatre, fet que demostra que Catalunya és una terra d'acollida.

L'ESTAT ESPANYOL NO COMPLEIX LES SEVES RESPONSABILITATS

Estat-Generalitat: fons destinats a polítiques d'immigració

Xifres en milions d'euros. Font: Generalitat de Catalunya-Secretaria per a la Immigració, INE.

El context

Les competències en polítiques d'immigració pertanyen al govern espanyol, que tal com s'ha vist en els darrers anys no ha respost a les necessitats generades per l'arribada massiva de nous immigrants als Països Catalans. El govern espanyol no fa els deures i la seva deixadesa vers aquesta nova situació que requereix una gran resposta l'han de suplir la Generalitat i, especialment, els ajuntaments, que no tenen els recursos adequats per cobrir la despesa dels serveis que han de oferir, i d'això se'n ressenteixen els nouvinguts i la resta de ciutadans.

El gràfic mostra clarament com els recursos de l'Estat per cobrir les seves competències són tan sols una quarta part del cost total (i sense comptar amb l'esforç que fan els nostres ajuntaments). Però a més, s'evidencia que a partir del 2007, amb la crisi econòmica, han reduït els recursos destinats a les polítiques d'immigració.

LES POLÍTIQUES D'IMMIGRACIÓ

«Si fóssim independents no aniríem millor?»

CLÀUDIA FERNÁNDEZ és presidenta de la Comissió Sectorial d'Immigració

Montevideo, 1968

Militant d'Esquerra des de 2006, és secretària de Moviments Socials de la Federació regional de Girona, delegada territorial de Fedelatina a les comarques gironines i secretària de l'Associació Nous Catalans.

Sense demagògies, en aquest gràfic queda clar què pensa el Govern espanyol dels immigrants: som un conjunt de gent arribada en un determinat moment d'auge econòmic, amb una gran demanda de mà d'obra que, si era barata, millor.

Les competències en immigració són exclusives de l'Estat espanyol, però paradoxalment els diners per aplicar les polítiques d'inclusió i de cohesió social són majoritàriament dels catalans i la Generalitat, i els ajuntaments es fan càrrec de la gran majoria de les inversions. Des que Esquerra dirigeix les polítiques d'immigració al Govern de la Generalitat no només han millorat

«El futur dels catalans i els nouvinguts serà millor en una Catalunya lliure. Cal que creguem en el nostre projecte»

molt les xifres d'inversió, sinó que les polítiques han estat integradores i s'han posat els recursos materials per fer-les possible. És una mostra clara del pensament d'Esquerra en relació a la immigració. Em pregunto ¿si les competències sobre fluxos

migratoris fossin de la Generalitat, amb el que implica poder fer una millor previsió de l'arribada de nouvinguts, amb una millor previsió de fons públics i d'on s'han de destinar, no aniríem millor? Una altra vegada torno a la mateixa conclusió, ho hem d'explicar millor i a més a més necessitem la independència.

Veient els percentatges de població nouvinguda, com a militants d'Esquerra hem de tenir clar que el nostre camí cap a la independència passa perquè els nous catalans creguin en el nostre projecte, creguin com nosaltres que el seu futur i els dels seus fills serà millor en una Catalunya lliure.